

Jaarverslag Duurzaamheid 2023

Think before you print.

Inhoudsopgave

JAARVERSLAG DUURZAAMHEID 2023	
Onze locaties	3
Missie, visie en ambitie	6
Highlights resultaten 2023	12
Goede gezondheid en welzijn van patiënten en medewerkers	15
Wij leiden de professionals van de toekomst op	20
Circulariteit en minder grondstoffengebruik	22
CO2-voetafdruk	32
Minder milieubelasting medicatie	39
Op naar de beste zorg met de kleinste ecologische voetafdruk!	41

Onze locaties

—

Het Spaarne Gasthuis verleent medisch-specialistische zorg aan alle inwoners van Nederland en specifiek aan de inwoners van de regio Kennemerland, Haarlemmermeer en Duin- en Bollenstreek. Deze zorg is op drie locaties geconcentreerd.

Hoofddorp

Haarlem Zuid

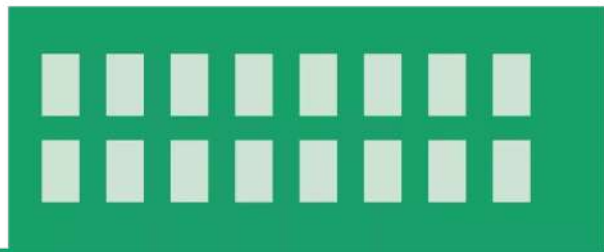
Haarlem Noord

Naast deze drie locaties zijn er buitenpoli's in Hillegom, Nieuw-Vennep en Velsen-Noord.

Beschikbare **bedden**

Op 31 december 2023 waren er **4437** medewerkers in dienst, waarvan **3148** in een zorggerelateerde functie

Hoofddorp

70.500 m²

Haarlem Zuid

91.600 m²

Haarlem Noord

27.600 m²

Hillegom

196 m²

Nieuw-Vennep

130 m²

Velsen-Noord

405 m²

Let op: alle bovengenoemde m² gegevens betreffen bruto vloeroppervlak. Inclusief huur en verhuur.

Missie, visie en ambitie

—

Mensen maken het verschil

Mensen maken het verschil. Dat is de visie van het Spaarne Gasthuis. Als topklinisch ziekenhuis willen we blijvend invulling geven aan de zorg in onze regio. Nu én in de toekomst. Onze professionals zijn daarbij ontzettend belangrijk. We zorgen goed voor onze patiënten en voor elkaar. Hierbij is het leveren van de best mogelijke patiëntenzorg onze missie. Tegelijkertijd doen we er alles aan om binnen de mogelijkheden die we hebben te verduurzamen. Het Spaarne Gasthuis heeft dan ook de ambitie 'de beste zorg met de kleinste ecologische voetafdruk' te leveren. Wij willen onze positieve maatschappelijke impact vergroten en onze negatieve impact zo veel mogelijk verkleinen.

Daarom hebben wij in februari 2023 de Green Deal Duurzame Zorg 3.0 ondertekend en ons gecommitteerd aan de thema's CO₂-reductie, minder (primaire) grondstoffengebruik, het verminderen van de milieubelasting van medicatie, het vergroten van de bewustwording en kennis op het gebied van groene zorg en meer inzet op gezondheid en preventie. Duurzaam handelen moet vanzelfsprekend zijn in alles wat wij doen.

Duurzaamheid refereert naar de drie P's 'people', 'planet' en 'prosperity'. In dit duurzaamheidsverslag leggen we de focus op het onderdeel 'planet', waarbij terug is te lezen welke activiteiten in 2023 zijn ontplooid om zorgprocessen en ondersteunende diensten in het Spaarne Gasthuis te vergroenen. Voor uitgebreide informatie over personeels-gerelateerde thema's, de patiëntenzorg en opleiding en wetenschap verwijzen we naar het [Spaarne Gasthuis jaarverslag 2023](#).

Sustainable Development Goals

Het Spaarne Gasthuis omarmt de [Sustainable Development Goals \(SDG's\)](#); niet alleen als maatschappelijke organisatie die zich inzet voor de beste zorg voor onze patiënten, maar ook als grootste werkgever en opleider in de regio.

SDG 3: Wij zetten ons in voor gezondheid en welzijn van zowel onze patiënten als onze professionals.

SDG 4: Ons ziekenhuis leidt de professionals van de toekomst op. Er is veel aandacht voor wetenschappelijk onderzoek en innovatie, met als doel de patiëntenzorg nog beter te maken. Daarnaast willen we duurzame zorg verankeren in onderwijs en opleiding in het Spaarne Gasthuis.

SDG 12: Het Spaarne Gasthuis zet zich in voor een zo veel mogelijk circulaire bedrijfsvoering en dus het verbruik van minder (primaire) grondstoffen in zorg- en ondersteunende processen.

SDG 13: Wij verminderen onze CO₂-uitstoot door het verduurzamen van onze gebouwen, energie en vervoer. Ook door zo zuinig mogelijk om te gaan met medicatie en materialen, duurzaam in te kopen en ons afval zo veel mogelijk te laten recyclen, hebben wij indirect invloed op het verkleinen van onze CO₂-voetafdruk.

De beste zorg met de kleinste ecologische voetafdruk

De zorgsector levert een bijdrage aan klimaatverandering en milieuverontreiniging. Tegelijkertijd leiden klimaatverandering en milieuverontreiniging tot steeds méér en andersoortige zorgvragen, zoals een toename van infectieziekten, hittestress, allergieën, longaandoeningen en neurologische ziekten. Dat is een paradox; de zorgsector heeft als doel mensen beter te maken en (verergering van) ziekte te voorkomen, maar draagt er tegelijkertijd aan bij dat mensen ziek worden. Verduurzaming van zorg is dus nodig en betekent dat er, met inachtneming van wet- en regelgeving, ingezet wordt op zorg met de

laagst mogelijke impact op klimaat, milieu en leefomgeving. Belangrijk hierbij is dat verduurzaming van zorg niet ten koste mag gaan van de kwaliteit van zorg en/of de kwaliteit van leven van een patiënt (bron: Green Deal Samen werken aan duurzame zorg).

Een aantal thema's op het gebied van verduurzaming van de zorg is heel relevant, in lijn met de Green Deal Duurzame Zorg 3.0.

Ten eerste, een significante vermindering van de CO₂-uitstoot, met het doel klimaatneutraal te opereren in 2050. De Nederlandse zorgsector heeft een landelijke CO₂-voetafdruk van 7%. Als ziekenhuis kunnen we indirecte en directe CO₂-emissies voornamelijk reduceren door minder en groener energiegebruik, inzet op duurzame mobiliteit en een efficiënte omgang met medicijnen (waarbij zo min mogelijk verspild wordt). [Zie ook hoofdstuk CO2-voetafdruk.](#)

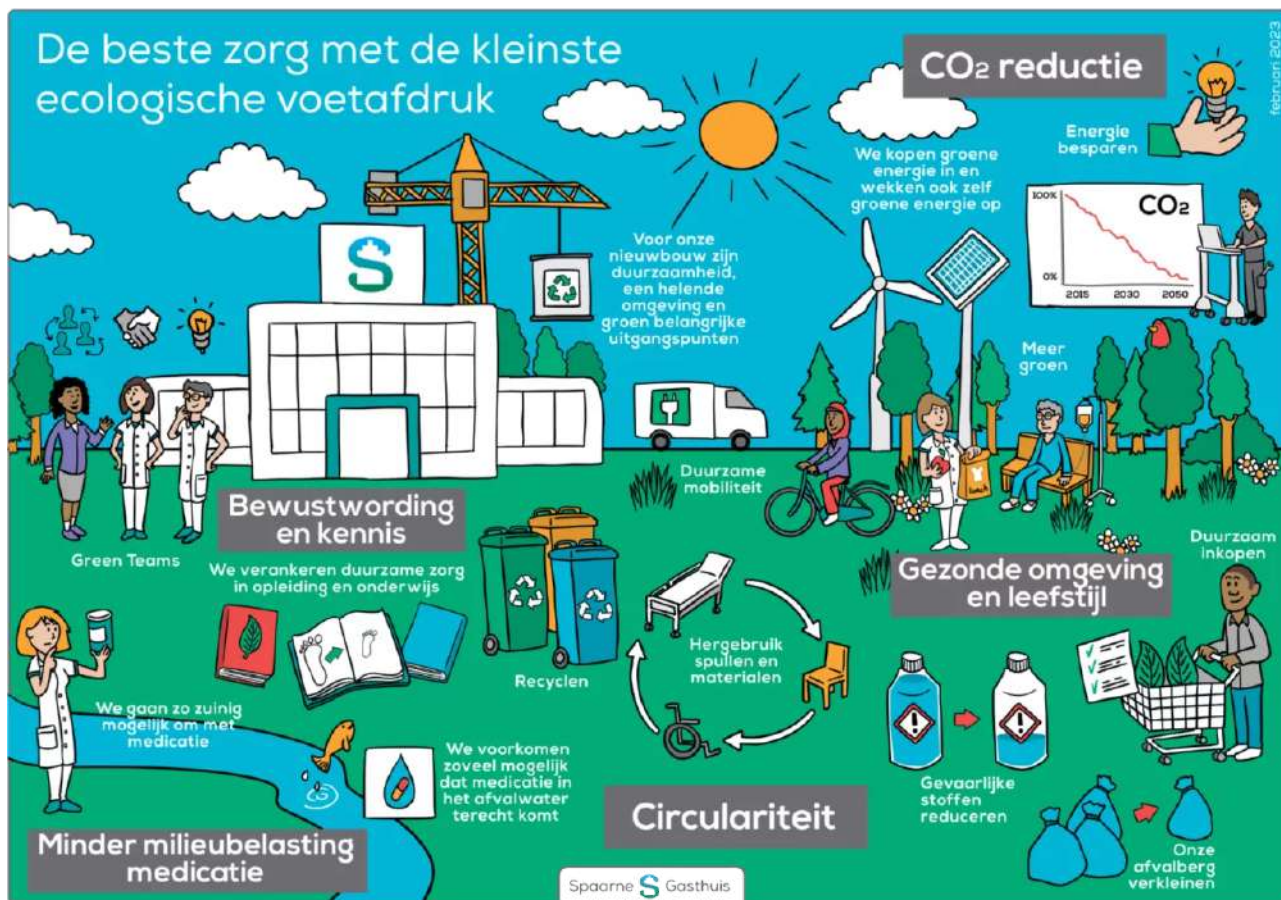
Ten tweede is het belangrijk om zo veel mogelijk grondstoffen terug in de keten te brengen en in te zetten op veel meer **circulariteit**. De zorgsector gebruikt veel grondstoffen en produceert veel afval. Voor het leveren van zorg zijn veel medische hulpmiddelen, instrumenten en apparatuur nodig. Maar denk ook aan meubilair, bedrijfskleding, wasgoed, facilitaire producten en uiteraard voedingsproducten. Zie hoofdstuk [Minder grondstoffengebruik.](#)

Verder is het belangrijk om in te zetten op **minder milieubelasting door medicatie**. Medicijnresten belanden in het oppervlakte- en grondwater als gevolg van het gebruik van medicatie. [Zie hoofdstuk Minder milieubelasting medicatie.](#)

Daarnaast is het thema **gezonde omgeving en leefstijl** belangrijk. Het is voor de hele zorgketen van belang om er zoveel mogelijk voor te zorgen dat mensen gezond zijn en blijven. Meer inzetten op het voorkomen van ziekte en op het bevorderen van gezondheid, zal leiden tot meer gezonde levensjaren en afname van het zorggebruik. Het beperken van zorgvraag draagt ook weer bij aan het verminderen van de negatieve impact van zorg op het klimaat en milieu. [Zie hoofdstuk Goede gezondheid en welzijn van patiënten en medewerkers.](#)

Tot slot zetten wij in op **bewustwording en kennis** op het gebied van duurzaamheid, waarbij we meer aandacht vragen voor de impact van de zorg op het klimaat en milieu en de impact van klimaat en milieu op de gezondheid. Dit doen we vooral bij (aankomende) zorgprofessionals en ziekenhuismedewerkers. [Zie hoofdstuk Wij leiden de professionals van de toekomst op.](#)

Alle bovenstaande relevante thema's hebben wij samengebracht in onze praatplaat duurzaamheid, waarin je in één oogopslag ziet hoe we als ziekenhuis met deze thema's omgaan.

Praatplaat Duurzaamheid

Duurzaamheidsbeleid en –organisatie

Het integreren van duurzaamheid in de bedrijfsvoering is een continue proces, waarbij een aantal stappen relevant zijn voor ons.

Ten eerste creëren we bewustzijn over duurzaamheid binnen de organisatie, bijvoorbeeld middels diverse bewustwordingsacties en onze groene ambassadeurs op zorg- en ondersteunende afdelingen.

Ten tweede bepalen wij de scope en geven wij prioritering aan wat betreft duurzaamheidsthema's, -doelen en -ambities. Het in 2021 vastgestelde *Spaarne Gasthuis Meerjarenprogramma Duurzaamheid 2021-2030* omvat concrete duurzaamheidsdoelen en gekwantificeerde ambities per doelstelling.

Relevante duurzame initiatieven die bijdragen aan de meerjarendoelen worden periodiek geïnventariseerd en de prioritering van projecten en initiatieven vindt onder meer plaats op basis van verwachte duurzaamheidswinst, uitvoerbaarheid/haalbaarheid en financiële impact van het initiatief.

Ten derde verankeren wij duurzaamheid in de organisatiestructuur en werken wij continu aan implementatiestrategieën voor het behalen van de gedefinieerde doelen. De bestaande organisatiestructuur duurzaamheid vormt de basis hiervoor met de (aan de raad van bestuur rapporterende) regiegroep duurzaamheid, de adviseur duurzaamheid, de Green Teams (groepen collega's van dezelfde afdeling, die samen onderzoeken hoe ze hun afdeling kunnen verduurzamen) en diverse duurzaamheidswerkgroepen. Geïdentificeerde duurzaamheidsdoelen worden op

organisatieniveau nagestreefd. De adviseur duurzaamheid ziet toe dat alle initiatieven op afdelings-, Green Team- en werkgroep-niveau bij elkaar worden gebracht om de meerjarendoelen te kunnen behalen.

Ten vierde maken we duurzaamheid meetbaar en onze duurzaamheidsprestaties inzichtelijk middels (half)jaarlijkse interne en externe rapportages, instrumenten zoals de CO₂-routekaart en het milieumanagementsysteem Milieuthermometer Zorg.

Het proces eindigt niet bij de stap 'meten en rapporteren'. De periodiek in kaart gebrachte duurzaamheidsresultaten helpen bewustzijn te creëren en bij het verdere aanscherpen van doelen, ambities, strategie en beleid.

Milieuwet en –regelgeving

Milieuvergunningen

Het Spaarne Gasthuis heeft één milieuvergunning. Deze heeft betrekking op locatie Haarlem Zuid in verband met een formale opslag.

Klachten

Er is één klacht ontvangen over geluidsoverlast vanuit een luchtbehandelingskast. Volgens de Omgevingsdienst IJmond lag het geluid boven de wettelijke geluidsnorm. Technische maatregelen zijn getroffen om de geluidsoverlast te verminderen.

Milieu-inspecties

Er zijn twee milieu-inspecties geweest. Op locatie Haarlem Noord zijn enkele overtredingen geconstateerd. Een plan van aanpak is ingediend en goedgekeurd om de overtredingen op te lossen. De uitvoering ervan loopt. Op locatie Hoofddorp zijn er geen overtredingen geconstateerd.

Wettelijke rapportageverplichtingen

De informatieplicht is ingediend via RVO site vóór de gestelde deadline. Hetzelfde geldt voor de EED audit, welke is ingediend met een CO₂-routekaart, EED oplegger en certificaten Milieuthermometer Zorg. Verder zijn er twee meldingen met betrekking tot brandveiligheidsopslagkasten op locatie Hoofddorp ingediend. Voor de uitvoering Onderzoeksplicht is uitstel aangevraagd en ontvangen. Het opstellen van de rapportage loopt.

Highlights resultaten 2023

—

In 2023 hebben wij voor de locaties Hoofddorp, Haarlem Zuid en Haarlem Noord het Milieuthermometer Zorg certificaat niveau goud behaald. Milieuthermometer Zorg is een zorg specifiek milieumanagementsysteem. Met het behalen van dit hoogste ambitieniveau laten wij zien dat duurzaamheid een duidelijke plek in onze organisatie heeft gekregen, dat wij steeds beter onze voortgang op het gebied van duurzaamheid meten en onze milieuprestatie structureel verbeteren. Twee jaar geleden behaalden we al het zilveren certificaat (drie jaar geleden het bronzen certificaat), waarmee we een basis hebben gelegd om onze duurzame bedrijfsvoering zichtbaar te maken en te borgen. Met het behalen van het hoogste ambitieniveau van de Milieuthermometer Zorg is er een fantastische mijlpaal maar geen einddoel bereikt.

GOUD
ZILVER
BRONS

-4%

Afval totaal

t.o.v. 2022;

-14% in 2023 t.o.v. 2021

-3%

Restafval

t.o.v. 2022;

-13% in 2023 t.o.v. 2021

21%

Recyclingquota

van het niet-gevaarlijk afval in
2023

-12%

Gasverbruik

t.o.v. 2022;

-27% in 2023 t.o.v. 2015

-3%

Elektraverbruik

t.o.v. 2022;

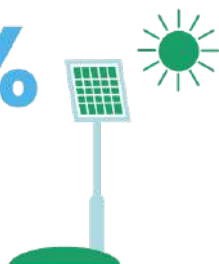
-17% in 2023 t.o.v. 2015

10%

**Inkoop groene NL stroom in
2023** Overige 90% betreft groene
EU stroom

2%

Eigen solar stroom in 2023

-8%

Verbruik kantoorpapier

t.o.v. 2022;

-44% in 2023 t.o.v. 2018

23%

E-health (poli) afspraken
van alle (poli) afspraken

Goede gezondheid en
welzijn van patiënten
en medewerkers

—

3 GOOD HEALTH AND WELL-BEING

Het Spaarne Gasthuis wil kwalitatief hoogwaardige en best passende zorg bieden aan iedereen uit ons verzorgingsgebied en bovenregionaal. Door steeds te verbeteren, leveren we een onmisbare bijdrage aan de gezondheid én de kwaliteit van leven in onze regio.

Het Spaarne Gasthuis is een van de 27 topklinische ziekenhuizen in Nederland en heeft nu 10 topklinische expertisecentra met daarin zorg die zich aantoonbaar onderscheidt ten opzichte van de reguliere zorgverlening in andere (niet academische) ziekenhuizen. De topklinische expertisecentra vallen bijna allemaal binnen een van de vijf speerpunten van het Spaarne Gasthuis: zorg voor kwetsbare ouderen, oncologische zorg,

obesitaszorg, vrouw-kindzorg en spoedzorg. Lees meer hierover in ons [jaarverslag 2023](#).

Onze toenemende inzet op het voorkomen van ziektes is hier ook onderdeel van. Gezonde voeding en leefstijl zijn belangrijk voor zowel preventie als behandeling van ziekten en een duurzame volksgezondheid. Artsen kunnen een belangrijke rol spelen in het signaleren van de problematiek gerelateerd aan leefstijl en voeding, het adviseren en motiveren van de patiënt om passende hulp te zoeken en het doorverwijzen naar de juiste zorgverleners. Daarnaast zetten wij ons in voor de gezondheid en het welzijn van onze medewerkers. Ter bevordering hiervan zijn we op diverse terreinen actief. Onderaan een aantal voorbeelden.

We willen de fysieke en mentale gezondheid van patiënten en medewerkers bevorderen. Denk hierbij aan een gezonde, meer plantaardige en duurzame voeding in lijn met *Goede Zorg proef je*, en aan een gezondheidsbevorderende, groenere (werk)omgeving.

Gezonde en duurzame voeding

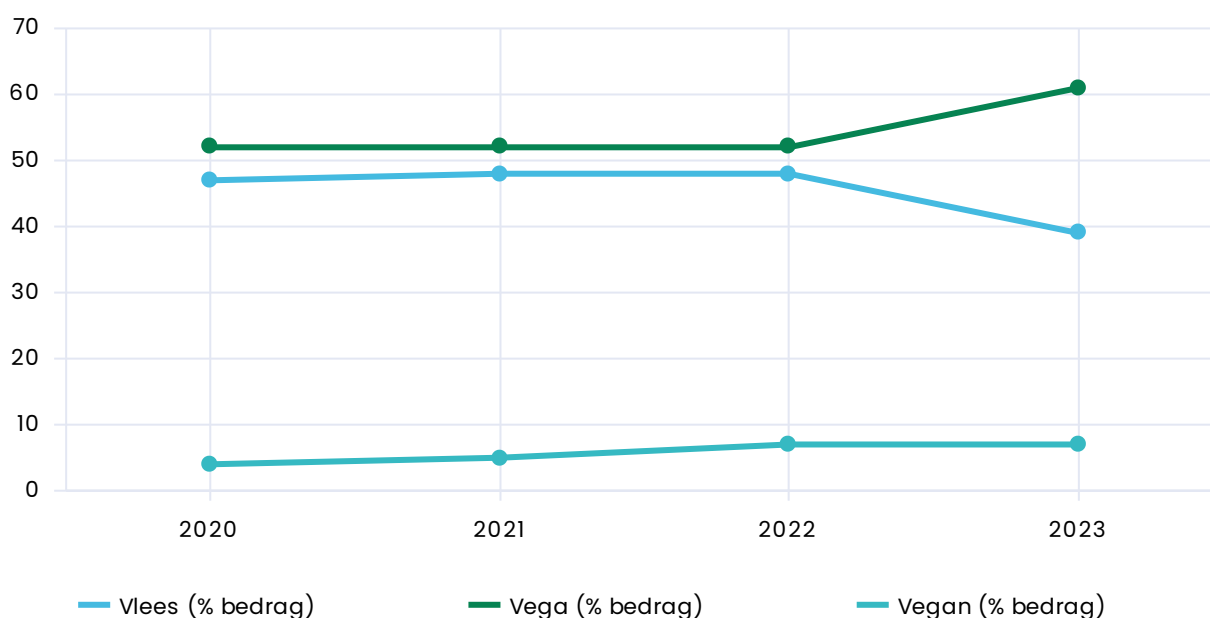
Wij zetten in op **gezonde voeding** voor patiënten en medewerkers. Daarom heeft het Spaarne Gasthuis in 2023 de intentieverklaring 'Goede Zorg Proef Je' ondertekend met het doel de voeding voor patiënten en medewerkers zo duurzaam en gezond mogelijk aan te bieden. Ziekenhuizen hebben tenslotte een voorbeeldrol in de maatschappij bij het aanbieden van gezonde voeding. Een gezonder voedingsaanbod draagt bij aan herstel van patiënten, een gezonde werkomgeving voor medewerkers en een gezonde keuze voor bezoekers. Met 'Goede Zorg Proef Je' gaat niet alleen de gezondheid van patiënten, medewerkers en bezoekers vooruit. Ook op het gebied van duurzaamheid is dit een belangrijke ontwikkeling. Zo worden wij steeds beter in het aanbieden van seizoensproducten en plantaardige eiwitten in plaats van dierlijke eiwitten. Zo is het uitgangspunt van ons nieuwe voedingsconcept voor de warme maaltijden voor patiënten niet alleen meer aanbod, maar 1 volledig vegetarisch menu en eiwit

verrijkte desserts die door onze eigen keukenmedewerkers vers bereid worden. In het personeelsrestaurant stimuleren we de gezonde (vegetarische) items. In 2024 gaan we het menu nog meer variëren en uitbreiden op vegetarisch en gezond aanbod. Het resultaat van de stappen die we al hebben gezet, spiegelt zich ook in een duidelijke toename van het aandeel vegetarische producten aan het totaal voedingsproducten ingekocht (zie grafiek 'Inkoop voedingsproducten voor keuken en catering').

Ondertekening intentieverklaring 'Goede Zorg Proef Je'

Vlees, vega en vegan

Inkoop voedingsproducten voor keukens en catering

Voor een duurzamere productkeuze letten wij ook op milieukeurmerken bij inkoop van voedingsproducten. Wij hebben in 2023 van alle voedingsproducten voor keukens en catering (exclusief thee en koffie) 12% met een milieukeurmerk ingekocht. De thee en koffie die wij inkopen is 100% gecertificeerd.

Gezonde en groene omgeving

Het Spaarne Gasthuis heeft oog voor een mensgerichte omgeving. Hierin houden we rekening met de wensen en behoeften van onze patiënten, hun naasten en onze medewerkers. Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat groen in een ziekenhuisomgeving positieve effecten kan hebben op de gezondheid van patiënten. Planten in de wachtkamer verminderen gevoelens van angst, pijn en stress. Uitzicht op natuur verkort de ligduur en pijnstiller-gebruik. In het Spaarne Gasthuis houden we in het ontwerp van de binnenruimten van het ziekenhuis rekening met onder andere deze positieve effecten van groen op de gezondheid. Dit gebeurt onder andere in het Beeldkwaliteitsplan: de mensgerichte omgeving. Ook buiten onze muren zetten we ons in voor meer **groen** op ons terrein: een groene omgeving draagt bij aan snellere genezing en ontspannen patiënten en medewerkers. Door slim gebruik te maken van de ruimte bij het Spaarne Gasthuis kan de omgeving verder worden vergroend. Het is ook een onderdeel van BREEAM, de meetmethode die huisvesting hanteert voor renovatie en herontwikkelingen van bestaande gebouwen.

Verder nog een aantal voorbeelden in het kader van bevordering van gezondheid en welzijn van onze medewerkers:

Sinds 2019 is het gehele terrein rondom het Spaarne Gasthuis op alle locaties een **rookvrije zone**. Binnen de gebouwen mag er uiteraard ook niet gerookt worden.

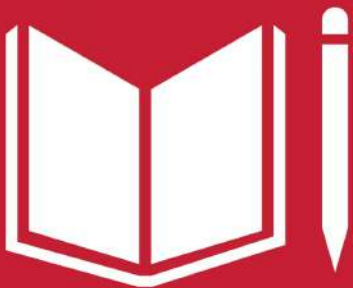
Wij stimuleren het **fietsen** naar werk middels onze fietsregeling. Het Spaarne Gasthuis biedt alle medewerkers die op de fiets naar het werk (willen) komen de mogelijkheid om via de werkgever fiscaal aantrekkelijk een fiets aan te schaffen.

Wij leiden de
professionals van
de toekomst op

—

4 QUALITY EDUCATION

Ons ziekenhuis leidt de professionals van de toekomst op. Er is veel aandacht voor wetenschappelijk onderzoek en innovatie, met als doel om de patiëntenzorg nog beter te maken. Lees meer hierover in ons [jaarverslag 2023](#).

In ons onderwijs is ook steeds meer aandacht voor duurzame zorg en planetary health. Hoe hangt dit precies samen en wat kun je als toekomstige zorgprofessional doen om bij te dragen aan de verduurzaming van de zorg? Deze vragen leven erg onder toekomstige zorgprofessionals en wij vinden het heel belangrijk het thema duurzaamheid in het onderwijs mee te nemen. Tevens is er nu en in de toekomst behoefte aan gezondheidsprofessionals die zich inzetten voor een duurzame zorgsector en

een gezonde leefwereld. Het Spaarne Gasthuis bereidt (toekomstige) zorgprofessionals al voor op die rol.

Eind 2022 zijn we als eerste ziekenhuis in Nederland gestart met een keuzecoschap Duurzaamheid –Arts van de Toekomst-. In 2023 hebben vijf coassistenten dit unieke coschap gevolgd. Daarnaast bieden wij voor artsen in opleiding, die niet alleen geïnteresseerd zijn in hun vakgebied als arts, een verdiepingsstage leiderschap en duurzaamheid aan.

Lange termijn ambitie: Wij laten alle Spaarne Gasthuis medewerkers (medisch en niet medisch) kennis maken met Duurzame zorg en Planetaire gezondheid.

Circulariteit en minder grondstoffengebruik

—

12 RESPONSIBLE CONSUMPTION AND PRODUCTION

Voor het leveren van zorg zijn veel medische hulpmiddelen, instrumenten en apparatuur nodig. Maar ook meubilair, bedrijfskleding, wasgoed, facilitaire producten en uiteraard voedingsproducten worden in grote hoeveelheden gebruikt en verbruikt. In de Green Deal Duurzame Zorg 3.0 zijn afspraken gemaakt om zo efficiënt en spaarzaam mogelijk met grondstoffen om te gaan. Ook het Spaarne Gasthuis heeft zich hieraan gecommitteerd en heeft ambities uitgesproken op het gebied van afvalreductie, afvalrecycling, hergebruik van apparatuur en materialen, duurzaam inkopen en het reduceren van gevaarlijke stoffen.

Volgens het [R-](#)

[laddermodel](#) (circulariteitsstrategieën) is het het meest duurzaam om bepaalde producten niet meer te gebruiken (refuse) en/of het gebruik te verminderen door er zuinig mee om te gaan (reduce). Hierbij zoeken wij met name naar duurzame oplossingen in de aanschafffase en in de gebruiksfase. Als 'reduce' niet mogelijk is, is het duurzamer om de levensduur van het product en de onderdelen zo veel mogelijk te verlengen door hergebruik en reparatie (reuse). Onderaan op de circulariteitsladder (wat bespaart de minste grondstoffen) wordt gekeken of producten anders verwerkt kunnen worden (recycle) of verbrandt moeten worden, waarbij in ieder geval energie teruggewonnen kan worden (recover). In vergelijking met 'reuse' en 'refuse' worden bij recycling minder grondstoffen bespaard (het verwerken en hergebruiken van materialen), en daarom staat recycling dus lager op de circulariteitsladder.

Reduce

Product minder, slimmer gebruiken en maken

Reuse

Levensduur van product en onderdelen verlengen (hergebruik, reparatie)

Recycle

Verwerken en hergebruiken van materialen

Binnen het Spaarne Gasthuis streven we naar een zo veel mogelijk circulaire bedrijfsvoering waarbij we ons inzetten voor minder grondstoffen- en waardeverlies. Met het ondertekenen van de Green Deal 3.0 hebben wij ons eraan gecommitteerd een bijdrage te leveren aan de sectordoelstelling *50% minder primair grondstoffenverbruik in 2030 (t.o.v. 2016) en maximaal circulaire zorg in 2050* door inzet op zo veel mogelijk afvalreductie, afvalscheiding en duurzaam inkopen.

Duurzame keuzes vóór aanschaf en gebruik

Duurzaamheidsaspecten wegen steeds zwaarder bij inkoop- en investeringsbeslissingen. Het is belangrijk om aan het eind van de keten te kijken wat we met de producten en apparatuur kunnen doen wanneer ze niet meer nodig zijn. Het is minstens zo belangrijk om aan het begin van de keten rekening te houden met de voetafdruk en de recyclebaarheid van producten. Met het toepassen van duurzaamheidscriteria tijdens inkooptrajecten en bij investeringsbeslissingen hebben we daar invloed op.

Voorbeelden van wat we al doen:

- De afdeling inkoop heeft een duurzaam inkoopbeleid opgesteld. Een belangrijk onderdeel van dit beleid is het toepassen van duurzaamheidscriteria bij inkooptrajecten.
- We onderzoeken voor welke medische artikelen we kunnen overstappen van de wegwerpvariant naar herbruikbaar. Zo zijn we in Hoofddorp afgestapt van wegwerp warmtedekens, en zijn we weer teruggegaan naar de herbruikbare variant. In Haarlem Zuid en Haarlem Noord gaan wij in 2024 overstappen op de herbruikbare variant. Daarnaast onderzoeken we hoe we volledig kunnen overstappen op herbruikbare isolatiejassen.
- Onze schoonmaakafdeling werkt onder meer met desinfecteerrobot SAM. SAM desinfecteert ruimtes met UV-C licht. Hierdoor zijn schadelijke chemische middelen, zoals chloor, niet meer nodig en maken we minder gebruik van wegwerpartikelen, zoals wegwerp microvezeldoeken en moppen.
- Indien mogelijk worden medische sets door afdeling inkoop in overleg met de medische specialist en de leverancier aangepast. Naar aanleiding van de wijziging in de richtlijn van de oogartsen is bijvoorbeeld de oogset volledig aangepast qua verpakking en inhoud. Het gevolg is significant minder (rest)afval.
- We hebben een ambitie Duurzame Huisvesting vastgesteld. Hierin hebben we opgenomen dat we toewerken naar energiezuinige gebouwen met minder watergebruik en waar materialen waar mogelijk worden hergebruikt, met minder afval en dit alles in een prettige, groene, gezonde omgeving. Om het aantoonbaar te maken wordt de meetmethode van BREEAM-in use gehanteerd voor renovatie / herontwikkelingen van bestaande gebouw.
- Sinds 2022 heeft de OK gerecyclede OK-kleding in gebruik. De pakken zijn van gerecycled polyester (van PET-flessen) gemaakt.

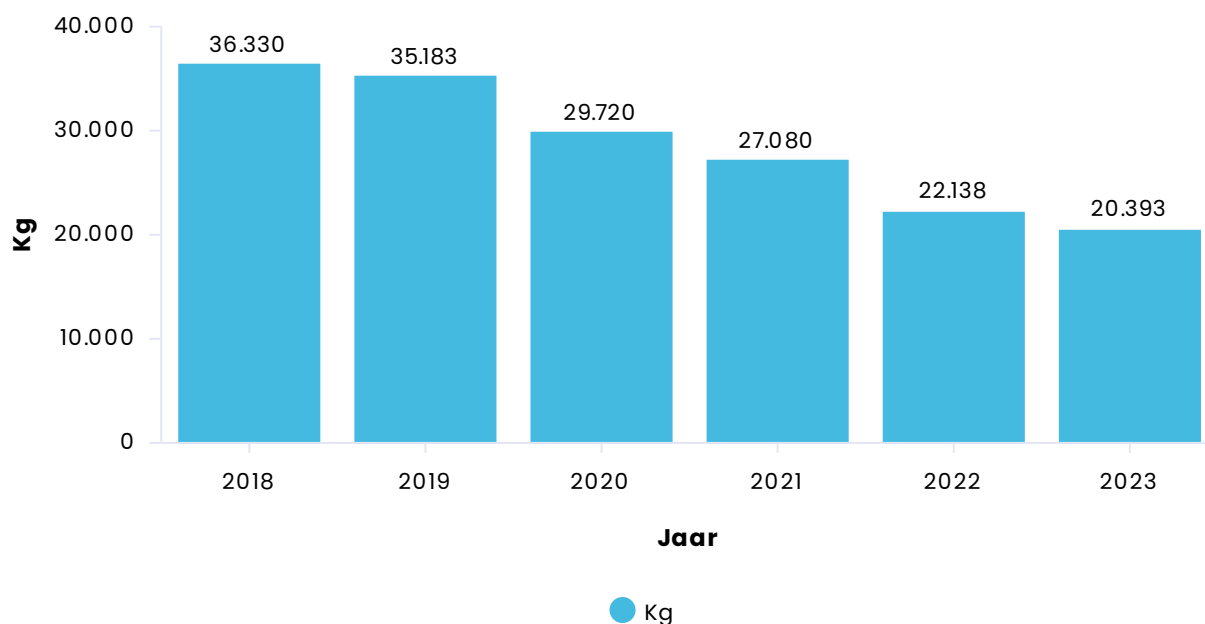
Gebruik verminderen

Niet alleen in de aanschaf speelt duurzaamheid een belangrijke rol, ook tijdens het gebruik van materiaal, medicijnen en apparatuur is het belangrijk dat we dit zo duurzaam mogelijk doen.

Voorbeelden van wat we al doen:

Wij zetten in op papierreductie en doen zo veel mogelijk digitaal. We zijn afgestapt van faxen, lab-aanvragen gebeuren digitaal en onze folders en vragenlijsten verstrekken we waar mogelijk digitaal aan patiënten. In 2023 hebben we ons papierverbruik gereduceerd met 8% (papierverbruik in 2023: 20.393 kg).

Kantoorpapier verbruik in kg

- We zoeken continu afstemming met de apotheek over benodigde hoeveelheden medicatie; zoals voorgevulde spuitjes, het aantal dagen standaardlevering van medicatie op naam etc.
- We hebben onderzocht hoeveel eten voor patiënten overblijft en er is een verbeterplan opgesteld om voedselverspilling zo veel mogelijk tegen te gaan.
- We zetten in op minder voedselverspilling door een nieuw 'à la carte' concept. Dit concept gaat uit van meer keuzevrijheid en flexibiliteit voor de patiënt. Patiënten hebben in dit model keuze uit drie menu's (waarvan één volledig vegetarisch menu), twee maaltijdsalades en eventuele losse maaltijdcomponenten. Bij uitvraag bij de patiënten vragen we ook naar de gewenste portiegrootte (klein, middel en groot). Hierdoor is er een nog grotere kans dat de patiënt de maaltijd volledig nuttigt, en er dus minder wordt verspild. De maaltijden worden vervolgens per patiënt geportioneerd en verwarmd. Hierdoor is er weinig tot geen verspilling.
- Steeds meer afdelingen gebruiken geen wegwerpbekers meer. In 2024 zal dit afvalreductie-initiatief verder worden uitgerold op alle locaties. Om deze beweging verder te ondersteunen, heeft elke medewerker tijdens de Spaarne Gasthuis kerstmarkt een Spaarne Gasthuis mok ontvangen.

- Afdeling IZT (Informatie- en Zorgtechnologie) stuurt op zo veel mogelijk verpakkingsvrije leveringen bij het aanschaffen van nieuwe apparatuur of het afsluiten van nieuwe contracten met leveranciers.
- De afgelopen jaren is er actief beleid gevoerd voor het terugdringen van het gebruik van gevaarlijke stoffen. Zie toelichting onder 'gevaarlijke stoffen'

Gevaarlijke stoffen

In het Spaarne Gasthuis werken we met stoffen en preparaten die een gevaar kunnen vormen voor de gezondheid van medewerkers. Denk bijvoorbeeld aan het gebruik van desinfectie- en reinigingsmiddelen of formaldehyde. Daarnaast produceren we gevaarlijk afval zoals specifiek ziekenhuis- en laboratoriumafval. Van ons totale afval is 8% gevaarlijk afval (waarvan 82% specifiek ziekenhuisafval).

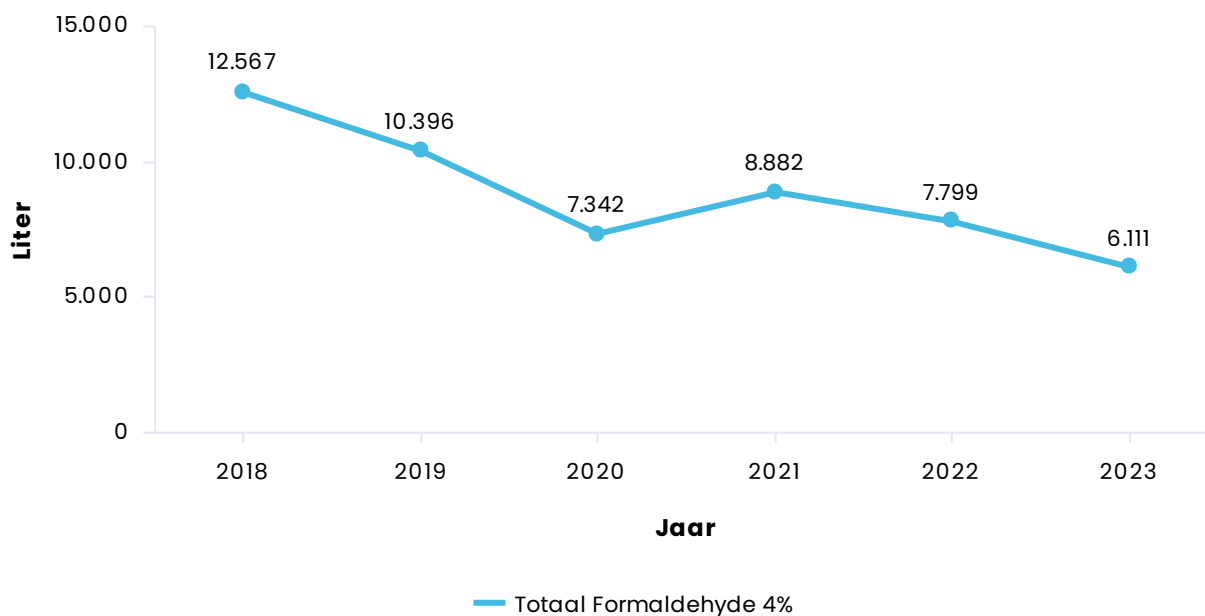
Werken met gevaarlijke stoffen

We voeren actief beleid voor het terugdringen van het gebruik van gevaarlijke stoffen, waaronder Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS). Dit zijn stoffen die o.a. kankerverwekkend kunnen zijn of schadelijk zijn voor de genen, voortplanting of nageslacht. De werkgroep reductie gevaarlijke stoffen monitort het verbruik van ZZS en stuurt actief op reductie hiervan. In 2023 heeft de werkgroep de focus gelegd op alle in de organisatie aanwezige CMR-stoffen (Carcinogeen, Mutageen, Reprotoxisch). Zo is er o.a. actief gekeken naar de toepassing van alcohol. Nieuwe apparatuur op het pathologisch laboratorium heeft geleid tot een reductie van het gebruik van zowel alcohol als Xyleen.

Formaldehyde is verreweg de meest gebruikte ZZS. Er zijn diverse maatregelen genomen om het verbruik te reduceren (zie grafiek reductie formaldehyde 4%). Formaldehyde komt in diverse concentraties voor. De meest gebruikte variant binnen het Spaarne Gasthuis is de 4% oplossing, en incidenteel wordt de 30% oplossing gebruikt.

In 2023 is op de OK een onderzoek gestart naar de aanschaf van nieuwe apparatuur om preparaten aan te leveren. Dit zou kunnen leiden tot verdere reductie van formaldehyde en bijdragen aan veiligere werkomstandigheden.

Verbruik Formaldehyde 4% (in liters)

Bij het werken met gevaarlijke stoffen moeten we continu aandacht hebben voor veilig gebruik, opslag, transport en voorlichting aan medewerkers. Door middel van een risico-inventarisatie en evaluatie en een interne milieuaudit toetsen wij regelmatig of de werkwijze en de wetgeving omtrent het werken met gevaarlijke stoffen goed wordt nageleefd. Daarnaast heeft Arbo een intranetpagina ontwikkeld. Hier kunnen medewerkers meer achtergrondinformatie vinden met betrekking tot het veilig werken met gevaarlijke stoffen. Deze pagina is begin 2024 live gegaan.

Gevaarlijke stoffen zijn geregistreerd in de 'Gevaarlijke stoffen applicatie' die toegankelijk is voor iedereen die in het ziekenhuis werkt. Hierin is per gevaarlijke stof het veiligheidsinformatieblad terug te vinden waarin, o.a. de EHBO-maatregelen en de maatregelen bij ongewild vrijkomen van de stof zijn terug te vinden. Momenteel wordt onderzocht of de huidige applicatie kan worden vervangen door een nog overzichtelijkere en gebruiksvriendelijkere variant.

Opleidingen voor medewerkers

Medewerkers logistiek zijn in 2023 opgeleid conform de Europese overeenkomst voor het internationale vervoer van gevaarlijke goederen over de weg (ADR). Voor medewerkers magazijn, die Neodisher Septopac (perazijnzuur) ontvangen en intern vervoeren, is een cursus gegeven over de risico's en het omgaan met perazijnzuur in het geval van lekkage of morsing. Voor alle magazijnmedewerkers is een bewustwordingssessie gegeven met praktijkvoorbeelden over o.a. juist gebruik brandveiligheidskasten, scheiding zuren en logen, gebruik lekbakken en consequenties van onjuist handelen. Voor alle ploegleiders BHV is een cursus gevaarlijke stoffen gegeven waarin o.a. de herkenning van gevaarlijke stoffen, risicobeheersing, brandveiligheidskasten, veiligheidsbladen en noodprocedures is behandeld.

Duurzame keuzes na gebruik

Tot slot een aantal voorbeelden hoe we ná de gebruiksfase proberen zo veel mogelijk grondstoffen terug in de keten te brengen:

- We geven apparatuur, meubilair en instrumenten een tweede kans als wij deze binnen het Spaarne Gasthuis niet meer (kunnen) gebruiken. Spullen die op de afdeling niet meer nodig zijn, laten we niet zomaar afvoeren. Alle aanvragen, ook die voor de afvoer van spullen, worden eerst beoordeeld door de commissie Tweede Kans. In 2023 hebben wij medisch meubilair, diverse nieuwe disposables en herbruikbare medische instrumenten voornamelijk via 'Stichting Oekraïne heeft hulp nodig' naar Oekraïne gestuurd. Daarnaast zijn er kantoormeubelen afgevoerd en hergebruikt via lokale kringloopwinkels. Verder zijn IZT-apparaten (zoals computers, telefoons, printers en monitors) bij onze leverancier aangeleverd om een tweede leven te krijgen.
- Op het gebied van afvalscheiding hebben we stappen gezet met betrekking tot plasticscheiding. Op alle afdelingen wordt inmiddels PD (plastic verpakkingen en drinkpakken) gescheiden. In 2023 is in totaal 29.937 kilo PD gescheiden en gerecycled. Dat is 72% meer PD scheiding t.o.v. vorig jaar. Hiervoor is het (externe) inzamelproces geoptimaliseerd en zijn er perscontainers geplaatst.
- Eind januari 2024 zijn er nieuwe afscheidingsbakken geplaatst in de algemene ruimtes, kantoren en vergaderruimtes van ondersteunende dienst en algemene kleedruimtes en piketkamers. Hiermee verwachten we in 2024 een nog betere plasticscheiding.
- We zijn constant op zoek naar verdere afvalscheiding. Zo zijn we aan het onderzoeken of we een afval nulmeting op afval hotspots, zoals de OK, kunnen uitvoeren evenals een ziekenhuis-breed restafvalscan.

Praktijkvoorbeeld: Blue Wrap inzameling voor recycling

In het Spaarne Gasthuis wordt Blue Wrap gebruikt voor het inpakken van zo'n 100.000 instrumenten sets per jaar op de CSA. De operatie-instrumenten worden op de OK uitgepakt en de Blue Wrap wordt bij de restafval gegooit. Dat is zonde, want het schone en hoogwaardige CSA inpakmateriaal wordt daarmee verbrand. Daar hebben we in 2023 verandering in gebracht. Op twee van de drie locaties verzamelen wij nu het inpakmateriaal. Blue Wrap is gemaakt van polypropyleen, een kunststof dat zeer geschikt is voor recycling. Een samenwerkingspartij van onze afvalinzamelaar Meerlanden verwerkt het materiaal tot granulaatkorrels. Van deze granulaatkorrels worden weer nieuwe producten gemaakt. In Haarlem Noord heeft dit binnen een paar weken 160 kg aan restafval bespaard.

Afvalstromen

We maken onderscheid tussen drie hoofdafvalstromen:

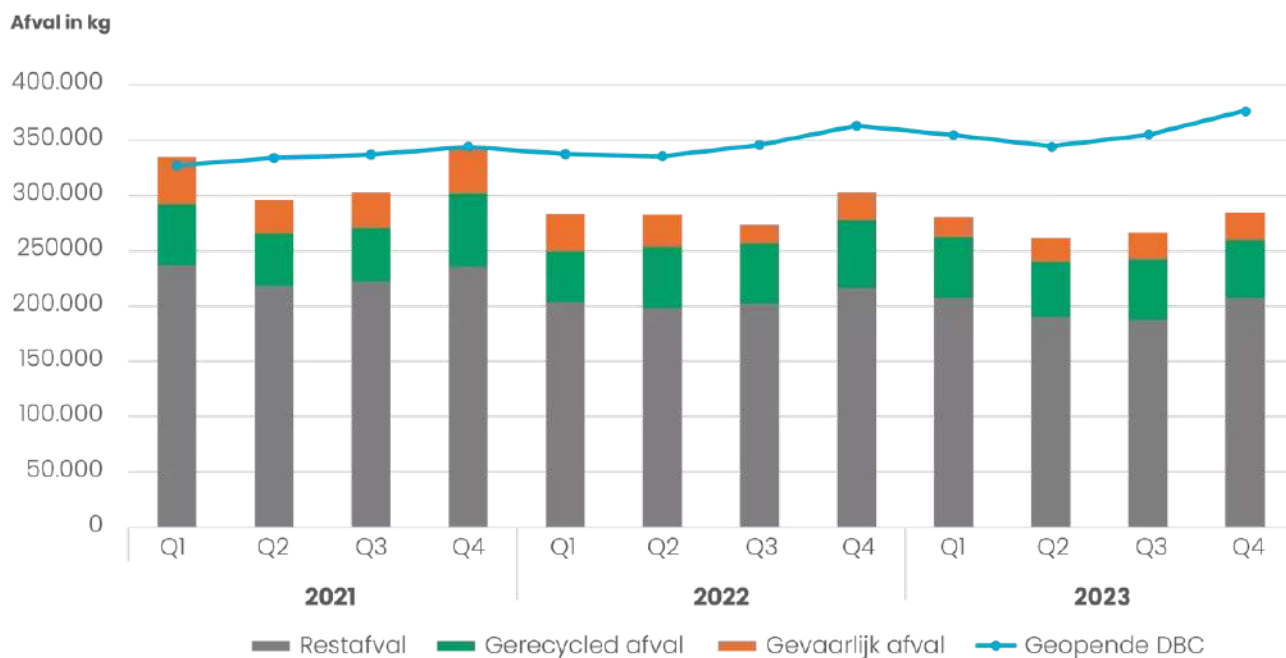
- **Restafval** (73% van het totale afval): afval dat we niet gescheiden kunnen inleveren (omdat het geen schone afvalstroom is of omdat wij dit nog onvoldoende scheiden);
- **Gevaarlijk afval** (8% van het totale afval): chemisch afval en specifiek ziekenhuisafval (bijvoorbeeld infectueus afval en cytostatica);
- **Gerecycled afval** (19%).

Afvalstroom		KG	%
Restafval		792.590	73%
Gevaarlijk afval		87.565	8%
Bestaat uit:	Chemisch afval	15.976	1%
	Specifiek Ziekenhuis Afval	71.880	7%
Gerecycled afval		211.707	19%
Bestaat uit:	Papier en Karton	112.189	10%
	SWILL / GFT	18.845	2%
	Grof restafval	24.360	2%
	Plastic, drinkpakken en polypropyleen	30.097	3%
	Hout	16.575	1%
	Metalen	7.425	1%
	Frituurvet	1.246	0.1%
	Glas Bont	520	0.05%
	Elektronisch afval	450	0.04%
Eindtotaal 2023		1.092.153	100%

Bron: Data afvalinzamelaar Meerlanden

4% afvalreductie t.o.v. 2022 en 14% afvalreductie t.o.v. 2021

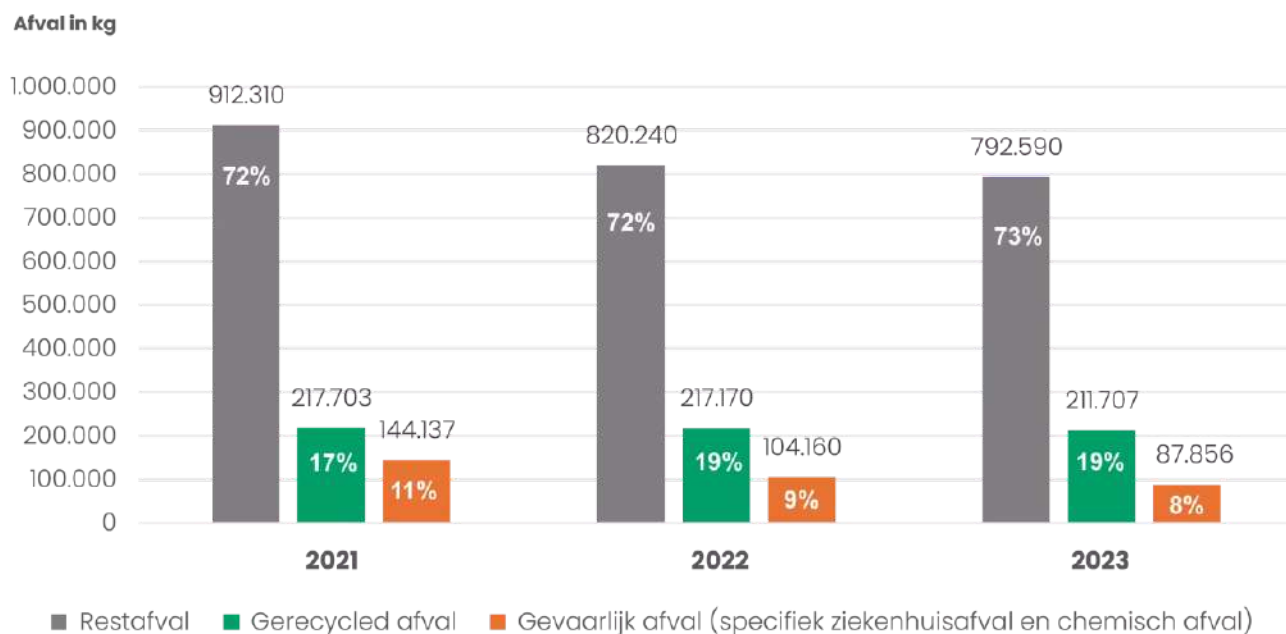
In 2023 heeft het Spaarne Gasthuis in totaal 4% minder afval geproduceerd ten opzichte van vorig jaar, waaronder 3% minder restafval en 20% minder specifiek ziekenhuisafval. In 2023 zijn er 5% meer DBCs (diagnose-behandelcombinaties) geopend. De hoeveelheid afval die we produceren hebben we daarmee structureel nog verder weten terug te dringen, aangezien we in 2022 al een reductie van 10% hebben behaald terwijl er ook in dat betreffende jaar meer zorg is geleverd ten opzichte van het jaar daarvoor. Er is dus duidelijk te zien dat onze afvalberg structureel verkleint (voor dezelfde geleverde zorg). Dit hebben we onder meer bereikt door onderzoek te doen naar mogelijkheden om over te stappen van wegwerpproducten op herbruikbare producten, door continu bewustwording te creëren rondom zuinig omgaan met grondstoffen en hergebruik van oude apparatuur/meubilair via de commissie Tweede Kans.

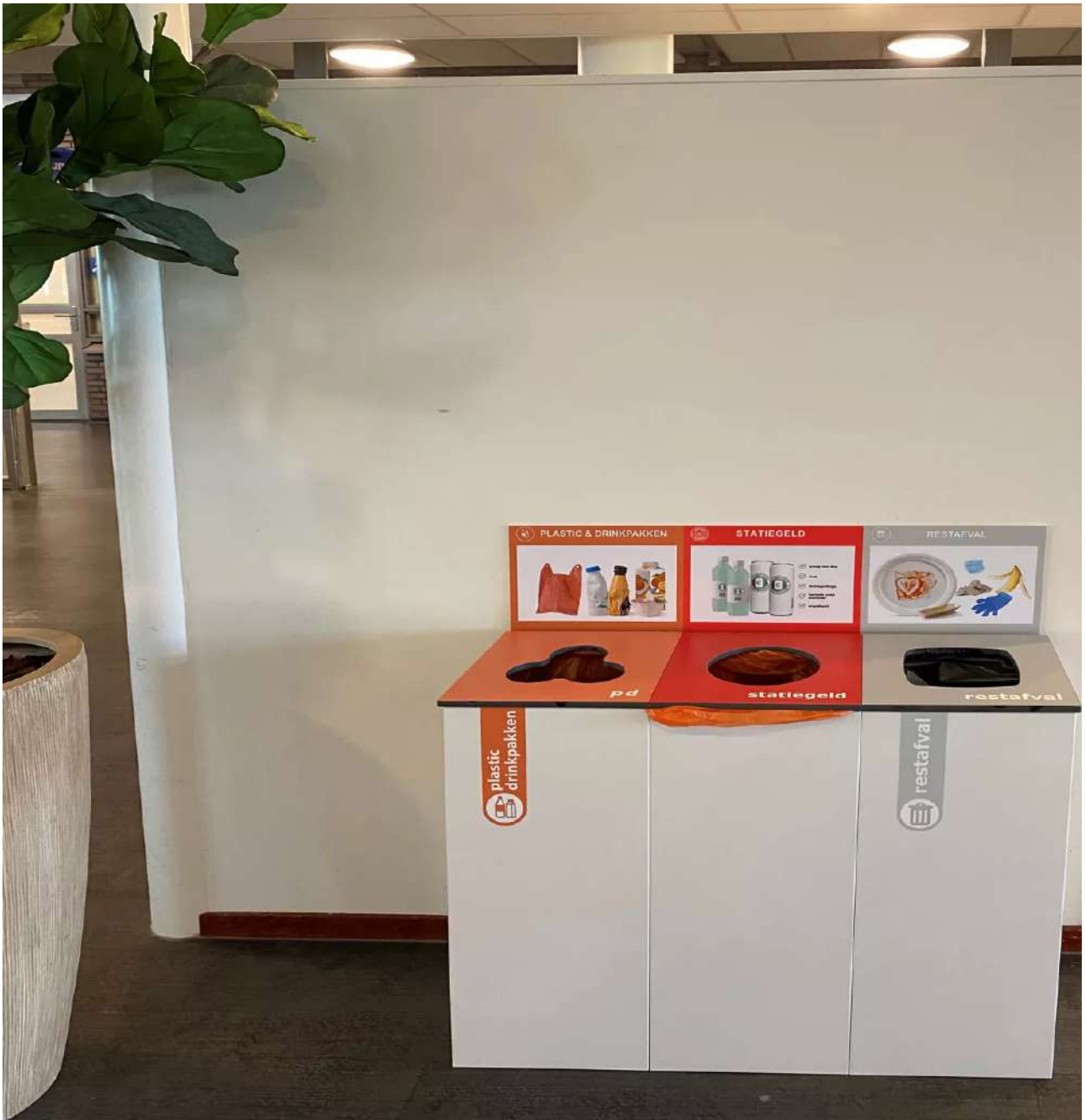

Afvalscheiding vergelijkbaar met vorig jaar

21% van het niet-gevaarlijke afval betreft gerecycled afval. Dat is vergelijkbaar met 2022. Hoewel de plasticscheiding met 72% is toegenomen, is de papier/karton stroom afgenomen met 17%. In 2024 zullen we nader onderzoek doen naar de oorzaak van de significante afname van de papier/karton stroom. In 2024 gaan we verder met het verbeteren van afvalscheiding op alle locaties.

Afvalstromen 2021, 2022 en 2023

Afvalscheidingsstation

CO₂-voetafdruk

13 CLIMATE ACTION

Het overgrote deel van de CO₂-uitstoot in de gezondheidszorg wordt met name veroorzaakt door energiegebruik van gebouwen, reisbewegingen van medewerkers en patiënten en geneesmiddelen (zie [Een stuur voor de transitie naar duurzame gezondheidszorg](#)). Een deel van deze directe (scope 1) en indirecte (scope 2 en 3) emissies hebben wij voor 2023 in kaart gebracht. Relevante scope 3 emissies, veroorzaakt door geneesmiddelen en reisbewegingen van patiënten en bezoekers, ontbreken (nog). Ook niet meegenomen zijn bijvoorbeeld de emissies door externe verwerking van afval of productie van ingekochte materialen.

	CO ₂ -equivalent in ton	%
CO₂ Scope 1 (directe CO₂ emissies)		
Aardgas en overige brandstof gebouwen	6.946	34,8%
Koudemiddel koelinstallaties (lekverlies)	66	0,3%
Sevofluraan	14	0,1%
Goederenvervoer	49	0,2%
Scope 1 Totaal	7.075	
CO₂ Scope 2 (indirecte CO₂ emissies door energieopwekking)		
Zelf opgewekte zonnestroom (PV)	0	0,0%
Ingekochte elektriciteit	10.890	54,5%
Waarvan groene stroom uit zonne-energie	-1.089	-5,5%
Elektrisch wegvervoer (kWh)	5	0,0%
Scope 2 Totaal	9.806	
CO₂ Scope 3 (overige indirecte CO₂ emissies)		
Zakelijk reizen medewerkers	166	0,8%
Woon-werkverkeer	2.861	14,3%
Drinkwater	35	0,2%
Papier met milieukeurmerk	25	0,1%
Scope 3 Totaal	3.087	
2023 Totaal (scope 1,2 en 3)	19.967	100%

Scope 1, 2 en 3 emissies (bron: Milieubarometer - CO₂-Footprint GHG-Protocol 2023 (op basis van Spaarne Gasthuis input data); de emissies door woon-werkverkeer zijn geschat)

Van de gekwantificeerde CO₂-emissies wordt de grootste uitstoot veroorzaakt door de elektriciteit die het Spaarne Gasthuis inkoopt (49,6% van de totale voetafdruk). De inkoop van elektriciteit is in 2021 vergroend met jaarlijks 10% groene stroom uit Nederland. De overige 90% betreft Europese hernieuwbare energie. 2% van ons stroomverbruik wekken wij zelf op met onze rond 1400 zonnepanelen op de locaties Hoofddorp en Haarlem Noord. De focus ligt op dit moment op energie besparen. Vooruitkijkend is onze ambitie voor 2030 om de elektriciteit volledig 'groen' in te kopen (groene stroom opgewekt in Nederland).

Op de tweede plaats volgt het aardgasverbruik (en overige brandstoffen), voor verwarming en luchtbevochtiging, met 35%. De komende jaren willen we zo veel mogelijk af van het gas, door meer inzet op elektriciteit met het doel deze groen in te kopen. Middels onze warmte-koude-opslag in de bodem, in Hoofddorp en Haarlem Zuid winnen wij voor een deel zelf warmte (1676 MWh) en koude (970 MWh).

Woon-werkverkeer emissies volgen op de derde plaats (op basis van een interne schatting) met 14%. Er wordt gewerkt aan een integrale richtinggevende duurzame vervoersregeling die het gebruik van duurzaam vervoer nog meer stimuleert, naast bestaande stimuleringsinitiatieven zoals de fietsregeling.

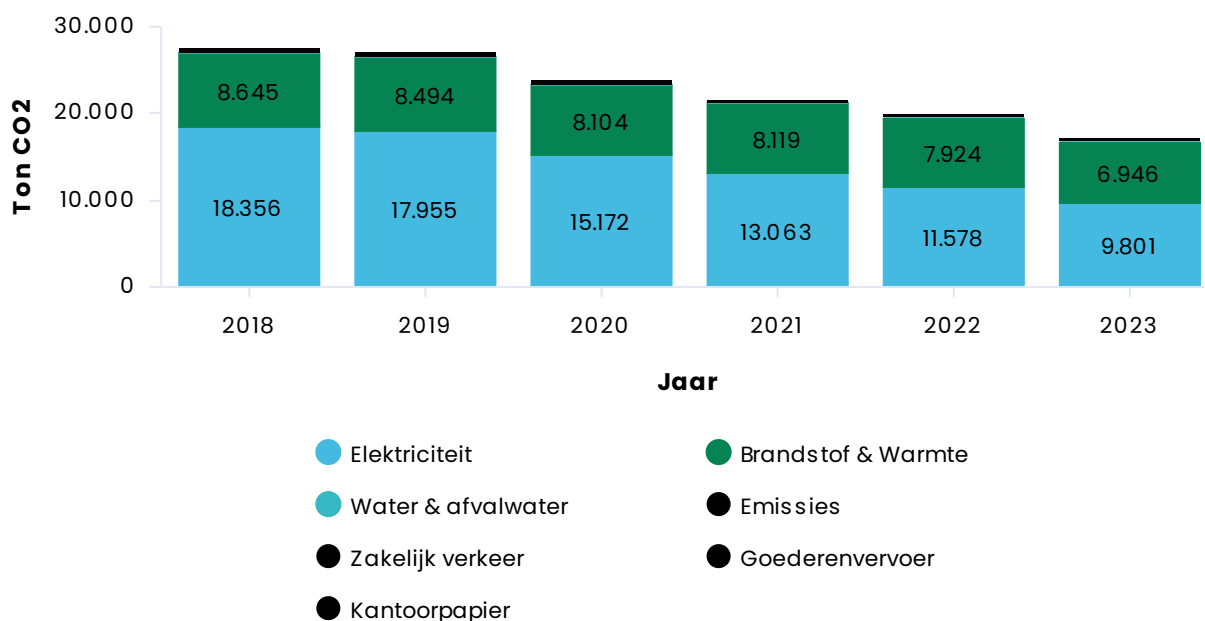

Het Spaarne Gasthuis streeft naar 55% minder directe CO₂- uitstoot in 2030 t.o.v. 2015 en klimaatneutraliteit in 2050 conform de Green Deal Zorg 3.0. Daarnaast hebben wij indirect invloed op CO₂-emissies, onder meer door zo veel mogelijk zuinig om te gaan met medicatie en materialen, duurzaam in te kopen en ons afval zo veel mogelijk te laten recycleren.

De CO₂-uitstoot is verminderd met 14% t.o.v. 2022

De CO₂-uitstoot is de afgelopen vier jaar gedaald met 37%. De reductie in 2020 is met name gerealiseerd door het verkopen van locatie Heemstede (m² reductie). Sinds 2021 kopen wij 10% groene Nederlandse stroom in en in 2022 en 2023 zijn er veel energiebesparende maatregelen uitgevoerd.

CO₂ uitstoot

Klik op de legenda voor details

Bron: Milieubarometer (op basis van Spaarne Gasthuis input data). Let op: De CO₂-uitstoot door woon-werkverkeer is in 2022 voor het eerst geschat. Aangezien er geen vergelijkende cijfers zijn met de jaren daarvoor is woon-werkverkeer ook niet meegenomen in de grafiek.

Het Spaarne Gasthuis heeft in 2023 12% gas en 3% elektra bespaard

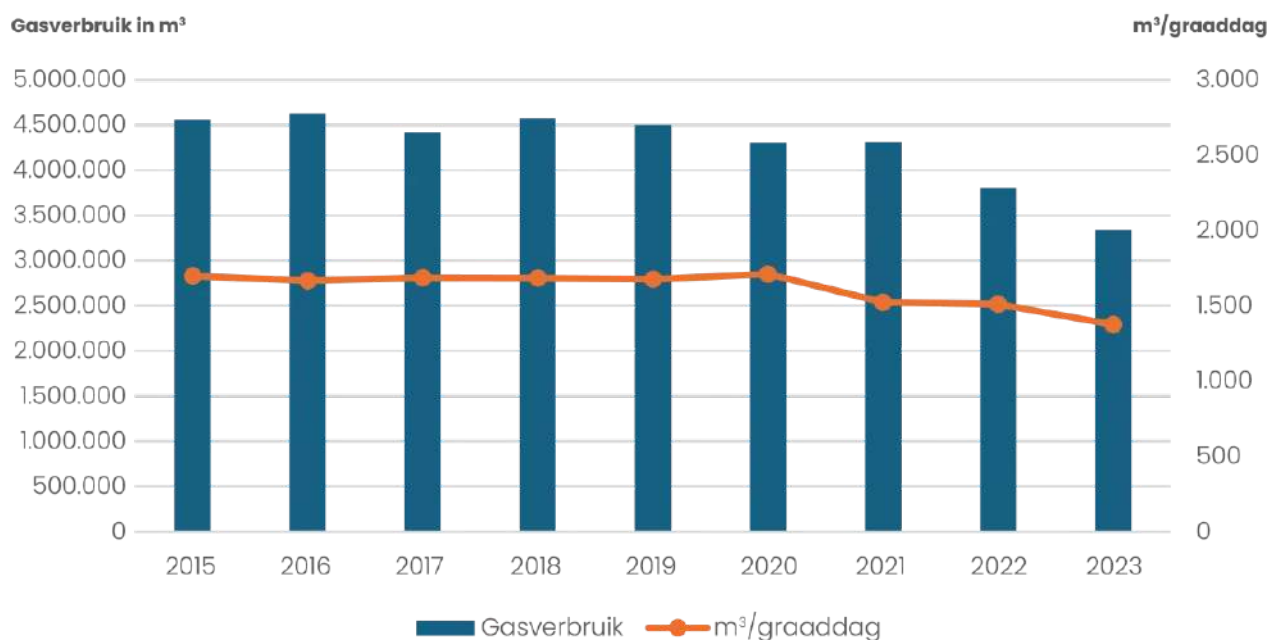
De energieconsumptie voor het verwarmen en koelen van gebouwen is een belangrijke bijdrage aan de CO₂-voetafdruk van het Spaarne Gasthuis. Dit geldt ook voor de energie benodigd voor de luchtbehandeling, de verlichting en (medische) apparatuur. Afdeling huisvesting heeft ook in 2023 weer een significante energiebesparing weten te realiseren; 12% minder gas (zoals ook al in 2022) en 3% minder elektra (in 2022 hebben wij al een daling van 5% behaald).

Structureel minder gas verbruikt

Het gasverbruik per graaddag* is ook in 2023 weer gedaald ten opzichte van het vorig jaar. Dat betekent dat het dalende gasverbruik samenhangt met de uitgevoerde energiebesparingsmaatregelen en niet alleen met minder dagen waar verwarmd moet worden.

**Graaddagen worden gebruikt om na te gaan in welke mate er moet worden verwarmd. Indien de gemiddelde dagtemperatuur onder de 18 graden is, worden voor die dag graaddagen berekend.*

Gasverbruik per graaddag

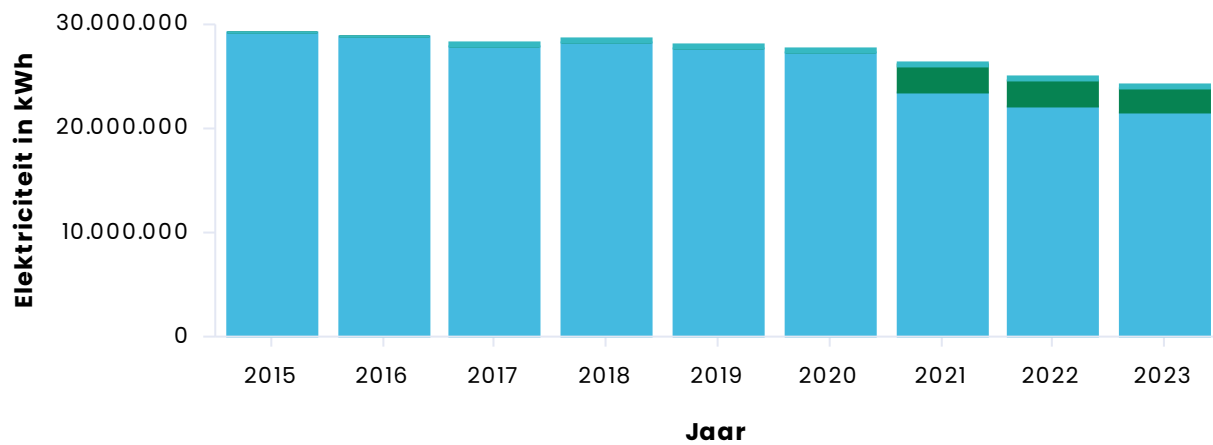

De gasbesparing is met name gerealiseerd door het toepassen van warmteterugwinning bij een aantal luchtbehandelingskasten in Haarlem Zuid. Ook zijn de luchtbehandeling schakeltijden verder geoptimaliseerd. Verder draait de nieuwe Centrale Sterilisatie Afdeling (CSA) in Hoofddorp volledig op elektra en wordt daar dus geen gas meer gebruikt. De oude CSA in Haarlem Zuid is niet meer in bedrijf. Voor een verdere gasbesparing in de toekomst zijn er in de tweede helft van 2023 in Hoofddorp twee warmtepompen geplaatst.

Structureel minder stroom verbruikt

De elektrabesparing is vooral gerealiseerd door een verdere uitrol van LED verlichting op alle locaties, een verdere optimalisatie van binnenklimaat installaties (aanpassing schakeltijden van de ventilatie) en het plaatsen van energiezuinige motoren in de luchtbehandelingskasten.

Elektriciteit in kWh

- Elektriciteit grijs in kWh (levering) - (sinds 2022 groene EU stroom)
- Elektriciteit groen in kWh (levering)
- Eigen zonproductie in kWh

Sinds 2021 kopen wij 10% groene stroom uit Nederland in (de overige 90% betreft Europese hernieuwbare energie). 2% stroom wekken wij zelf op door onze 1400 zonnepanelen in Haarlem Noord en Hoofddorp.

Energie totaaloverzicht

Energie totaaloverzicht

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Groene EU stroom in kWh (levering)	29.136.942	28.931.838	27.906.850	28.261.909	27.640.858	27.245.036	23.447.165	22.107.949	21.492.953
Groene Nederlandse stroom in kWh (levering)	0	0	0	0	0	0	2.605.241	2.456.439	2.388.106
Eigen zonproductie in kWh	0	0	348.999	393.286	386.072	380.842	362.607	412.986	374.434
Elektriciteit totaalverbruik in kWh	29.136.942	28.931.838	28.255.849	28.655.195	28.026.930	27.625.878	26.415.012	24.977.374	24.255.493
Gasverbruik in m³	4.556.272	4.623.581	4.420.939	4.576.323	4.496.448	4.301.355	4.309.597	3.800.341	3.341.154
Energieverbruik in GJ	264.832	266.456	256.909	263.801	258.736	250.444	246.374	223.322	204.604

De energiecijfers hebben betrekking op het vastgoed in eigendom van het Spaarne Gasthuis en huurlocaties. * sinds 2022 kopen wij groene EU stroom in

Vooruitblik

In 2024 gaan wij door met het optimaliseren van onze binnenklimaatinstallaties en doen we energiebesparende investeringen. Bij aanschaf van medische apparatuur wordt het energieverbruik indien relevant meegewogen als duurzaamheidscriteria. Daarnaast zijn we aan het onderzoeken hoe we energiezuinigere IZT voor werkplekken kunnen implementeren.

Duurzame mobiliteit

Naast energiebesparing en groene energie dragen wij door het beperken van mobiliteitsbewegingen van en naar het ziekenhuis bij aan het terugdringen van CO₂-uitstoot:

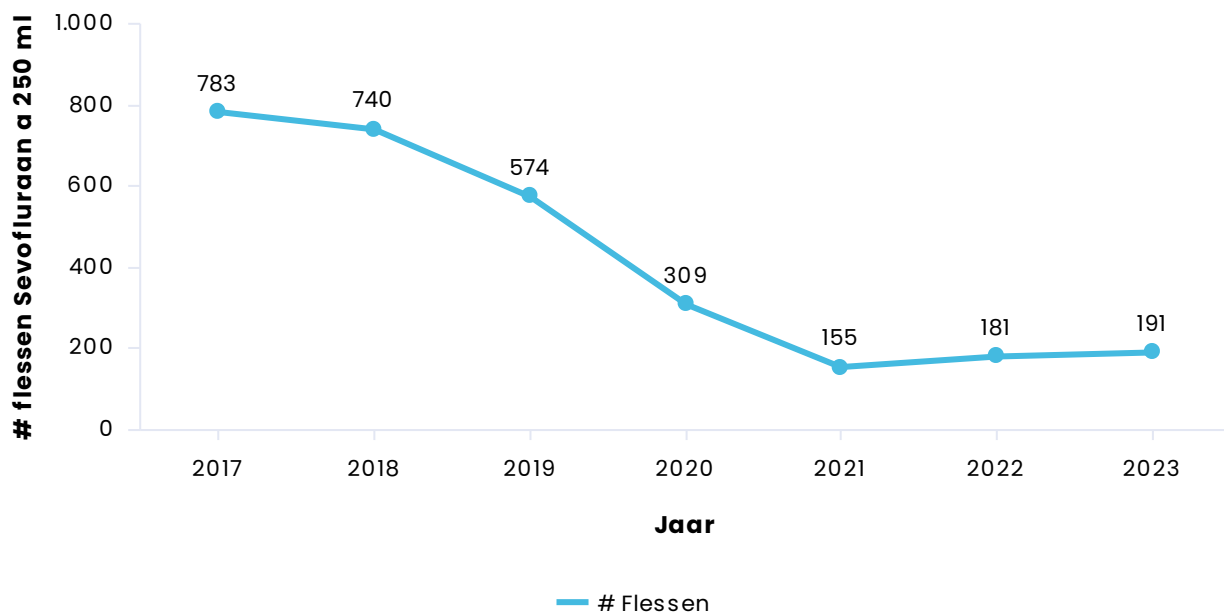
- Wij zetten in op zorg op afstand en verdere digitalisering. In 2023 heeft 23% van de polibezoeken telefonisch of via videobellen plaatsgevonden. Ter vergelijking: voor Covid-19 in 2019 was 15% van de poliafspraken op afstand.

- We hebben ons eigen wagenpark voor een deel vernieuwd. Met de helft van onze wagens rijden we nu elektrisch. Wat betreft de andere helft: in 2022 zijn de oude bakwagens al vervangen door drie nieuwe vrachtwagens die op HVO-brandstof (Hydrotreated Vegetable Oil) kunnen rijden.
- We zetten in op het stimuleren van duurzamere keuzes voor het woon-werkverkeer, bijvoorbeeld met de fietsregeling die in 2022 is geïntroduceerd. In 2024 zal hier nog meer aandacht naar uitgaan.

Zo min mogelijk dampvormige anesthetica

Zes jaar geleden besloot de vakgroep anesthesie van het Spaarne Gasthuis met het oog op duurzaamheid zo min mogelijk dampvormige anesthetica meer te gebruiken. Damp, bijvoorbeeld Sevofluraan, is een sterk broeikasgas. In vergelijking met 2017 gebruikten ze in 2023 76% minder van deze damp (Sevofluraan). Schadelijkere dampvormige anesthetica zoals Desfluraan en Isofluraan gebruiken we helemaal niet, lachgas alleen nog in enkele gevallen.

flessen Sevofluraan á 250 ml

Verbruik van ons meest gebruikt dampvormig anestheticum Sevofluraan

Minder milieubelasting medicatie

—

Geneesmiddelen leveren een waardevolle bijdrage aan het dagelijks functioneren van veel mensen, aan kwaliteit van leven en aan voorkoming en genezing van ziekten. Door het gebruik van medicatie komen echter ook via urine en ontlasting medicijnresten in het grond- en oppervlaktewater terecht, met schade aan milieu en leefomgeving tot gevolg. Medicijnresten vormen een risico voor de dieren en planten die in het oppervlaktewater leven.

Medicijnresten kunnen ook in het water terechtkomen als ongebruikte (vloeibare) medicatie door de gootsteen of toilet worden gespoeld. Daarnaast heeft de productie van geneesmiddelen een klimaat- en milieu-impact. Redenen genoeg om zo weinig mogelijk medicatie te verspillen en medicatie alleen voor te schrijven wanneer effectief.

De Stichting Apotheek der Haarlemse Ziekenhuizen (SAHZ) is per 1 januari 2024 gefuseerd met het Spaarne Gasthuis en heeft een Green Team Apotheek gevormd. Zo kan in samenwerking met de zorgafdelingen nog nadrukkelijker ingezet worden op het tegengaan van medicatieverspilling en het bewust voorschrijven van 'groene keuze geneesmiddelen'.

Voorbeelden van wat we al doen:

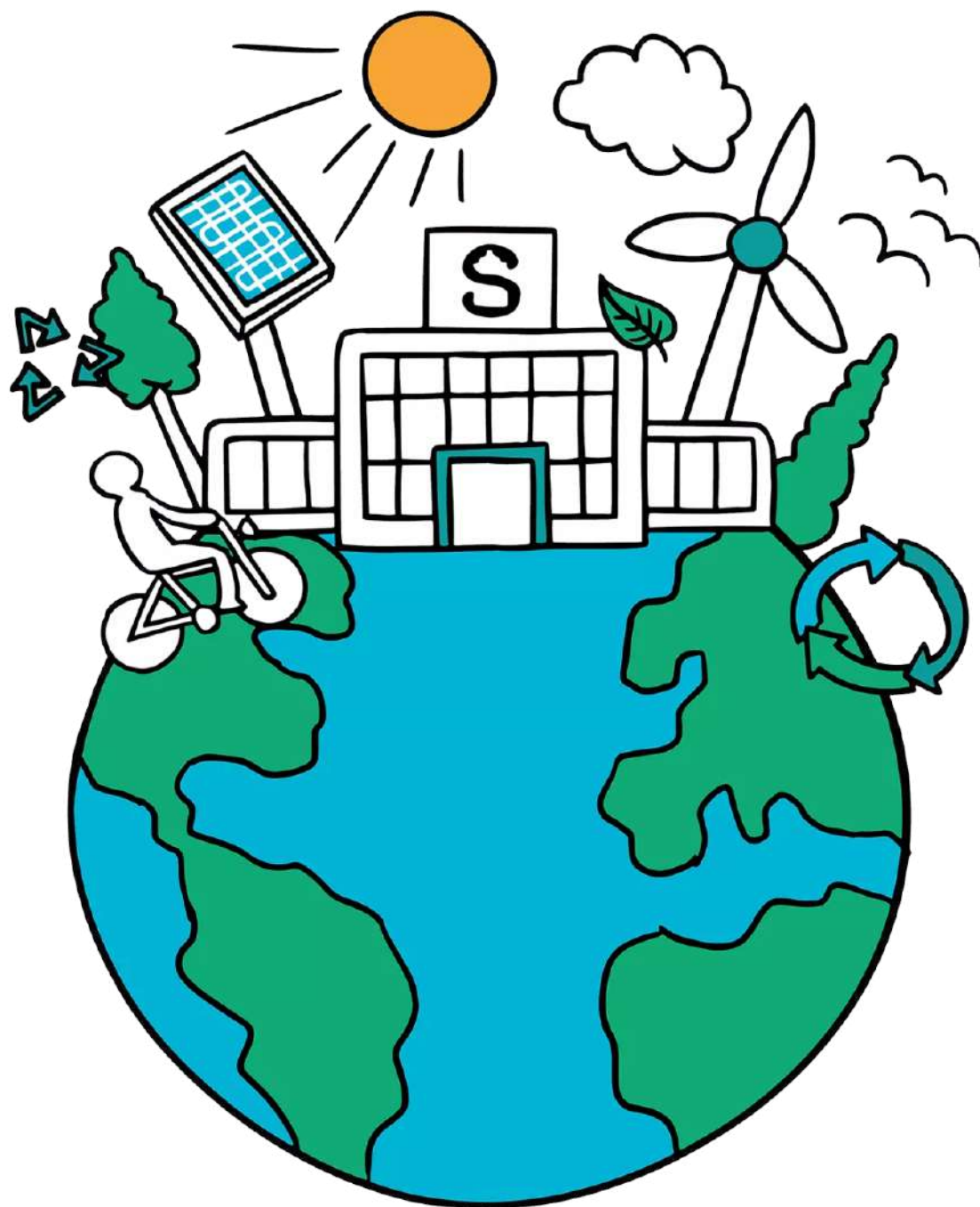
- De apotheek heeft samen met een aantal verpleegafdelingen onderzocht op welke manier verspilling van geneesmiddelen gereduceerd en voorkomen kan worden en hoe de retourstroom van geneesmiddelen verminderd kan worden. Hierbij is op een aantal afdelingen bepaalde medicatie in de afdelingsvoorraad opgenomen, zodat de medicatie niet meer voor een individuele patiënt op naam hoeft te worden geleverd met het risico op verspilling. Ook zijn voor verpleegafdelingen het aantal dagen uit te leveren geneesmiddelen aangepast op de gemiddelde ligduur van de patiënt (bijvoorbeeld van 5 dagen gereduceerd naar 3 dagen). Dit proces wordt elk kwartaal geëvalueerd. Daarnaast is de apotheek verder gegaan met de optimalisering van de poliklinische voorraden, zodat voor een behandeling op de polikliniek de voorraad is aangepast op wat nodig is.
- De apotheek maakt voor voorschrijvers steeds meer inzichtelijk wat 'groene keuze geneesmiddelen' zijn en ontwikkelt instructiemateriaal met betrekking tot duurzamere keuzes rondom medicatiebestelling en -toediening.
- Wij zijn in gesprek met ons waterschap over waterzuiveringsmogelijkheden in de regio.
- Wij zetten in op de juiste afvoer van niet gebruikte medicatie (niet door de gootsteen wegspoelen).
- Wij informeren patiënten over het inleveren van medicijnen.

Op naar de beste zorg
met de kleinste
ecologische voetafdruk!

—

Spaarnepoort 1
2134 TM Hoofddorp
Postbus 770
2130 AT Hoofddorp
www.spaarnegasthuis.nl/duurzaamheid

Meer informatie over duurzaamheid in het Spaarne Gasthuis?
Mail naar duurzaam@spaanegasthuis.nl